

Evalvacijsko poročilo o izvajanju Lokalnega programa za kulturo v Mestni občini Maribor 2024 - 2027 za leto 2025

Lokalni program za kulturo v Mestni občini Maribor 2024 – 2027 (v nadaljevanju LPK) je bil potrjen ob koncu leta 2024 in se je posledično pričel izvajati v letu 2025. (https://maribor.si/wp-content/uploads/2024/07/Lokalni-program-za-kulturo-v-Mestni-obcini-Maribor-v-obdobju-2024-2027_junij24_SPLET.pdf)

Že v letu 2024 so bile na pobudo Urada za kulturo in mladino (v nadaljevanju UKM) oblikovane t.i. fokusne skupine na vseh področjih kulturnega ustvarjanja, kot jih navaja in obravnava LPK, ki so sestavljene iz deležnikov javnega in zasebnega sektorja, ki delujejo na področju kulture. Vseh 8 fokusnih skupin je opravilo fokusno delavnico na kateri so med seboj izbrali predstavnike, ki zastopajo področje v okviručasne strokovne komisije za spremljanje in vrednotenje LPK, imenovane s strani župana MO Maribor v sestavi:

- Urška Breznik (NVO)
- Nina Gosteničnik (javni zavod)
- Miha Horvat (NVO)
- Uroš Kaurin (javni zavod)
- Nina Medved (javni zavod)
- Maja Pegan (NVO)
- Katja Sreš (NVO)
- Mišel Vugrinec (javni zavod)
- Bojan Golčar (Urad za kulturo in mladino).

Namen fokusnih skupin je spremljanje izvajanja LPK na svojem vsebinskem področju in oblikovanje stališč in predlogov glede izvajanja LPK.

UKM je v začetku leta 2025 pripravil podrobnejši Akcijski načrt za leto 2025, ki ga je predstavil članomčasne strokovne komisije in v katerem je opredelil naloge, ki so v domeni UKM in določil kazalnike in časovnico izvedbe.

V letu 2025 sta bili sklicani in izvedeni dve sejičasne strokovne komisije, srečevanja fokusnih skupin pa so potekala brez sodelovanja UKM, ki pa je bil s strani vodij fokusnih skupin seznanjen z vsebino srečanj.

Na seji strokovne komisije v decembru 2025 je UKM predstavil izvedbo Akcijskega načrta za 17. ukrepov LPK, za katerega se ocenjuje, da je bil v večji meri realiziran.

Za ocenjevanje uspešnosti izvajanja LPK, njegovega poslanstva in ciljev, je potrebno upoštevati tudi izvedbo programov in projektov javnih zavodov s področja kulture in nevladnih organizacij ter samostojnih kulturnih delavcev (sofinanciranih s sredstvi MO Maribor). O obsegu izvedenih programov in projektov, ki zagotavljajo bogato in pestro ponudbo kulturnih n kulturno vzgojnih vsebin v mestu skozi vse leto pričajo letna poročila javnih zavodov in poročila, ki jih pripravljajo prejemniki sredstev v okviru javnih razpisov.

Poslanstvo zapisano v LPK:

Poslanstvo MOM na področju kulture je zagotavljanje javnih kulturnih dobrin za vse prebivalke in prebivalce, pri čemer je posebna skrb usmerjena v spodbujanje produkcije kakovostnih, dostopnih in raznolikih kulturnih vsebin. MOM bo svoje poslanstvo uresničevala z zagotavljanjem finančnih, infrastrukturnih, organizacijskih in drugih pogojev za delovanje javnih kulturnih

zavodov, (profesionalnih) nevladnih organizacij s področja kulture, ljubiteljskih kulturnih društev, samostojnih ustvarjalcev ter drugih organizacij, ki delujejo v javnem interesu in ustvarjajo kakovostne kulturne vsebine na območju MOM.

Na podlagi ustvarjane kulturne ponudbe in realizacije kazalnikov ukrepov LPK ocenjujemo, da le to predstavlja ustrezen prispevek k doseganju ciljev LPK:

1. KULTURA KOT TEMELJNA VREDNOTA IN DRUŽBENO TRANSFORMATIVNA SILA.
2. PRORAČUNSKA SREDSTVA ZA SKLADEN IN URAVNOTEŽEN RAZVOJ VSEH PODROČIJ IN DELEŽNIKOV V KULTURI
3. TRAJEN DIALOG Z VSEMI DELEŽNIKI V KULTURI.
4. PROFESIONALNO IN USKLAJENO DELOVANJE KULTURNIH PRODUCENTOV IN USTVARJALCEV. 5 KAKOVOSTNE DEJAVNOSTI NA PODROČJU KULTURNO-UMETNOSTNE VZGOJE
5. INFRASTRUKTURA ZA DELOVANJE DELEŽNIKOV V KULTURI
6. DIGITALNA PREOBRAZBA.
7. ŠIROKO DOSTOPNE KAKOVOSTNE KULTURNE VSEBINE
8. RAZVOJ IN KREPITEV KULTURNEGA IN KREATIVNEGA SEKTORJA
9. KULTURA ZA TRAJNOSTNO PRIHODNOST MESTA

Kljub temu pa stanje kulture in položaj kulturnih ustvarjalcev iz vseh sektorjev kulture ter odzivi evalvacijske komisije govorijo o tem, da bo potrebno za nadaljnji razvoj kulture in ustvarjanje dobrih pogojev za delo deležnikov s področja kulture še marsikaj postoriti in je torej pred vsemi, ki v mestu delujemo na področju kulture in kulturne politike še vrsta izzivov tudi v nadaljevanju izvajanja LPK.

Predstavitev realizacije ukrepov LPK na podlagi akcijskega načrta:

Ukrep št. 1

Trajen dialog z deležniki v kulturi

Kazalniki

Najmanj 2 fokusni srečanja na leto za participativno načrtovanje na področju kulture in razvoja mesta (za pripravo javnih razpisov, za pripravo upravljaljskega modela, za vključevanje kulture v druge mestne strategije in za spremljanje in evalviranje kulturne politike.)

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Posveti in fokusne skupine za pripravo prenove kriterijev in meril za javni razpis za kulturne projekte	Prenovljeni kriteriji in merila v razpisu za leto 2026	DA
2	Predstavitev javnega razpisa za kulturne projekte 2026		DA
3	Dialog z deležniki na področju kulture v MOM za identifikacijo težav in potreb in skupno snovanje rešitev, upravljaljskih modelov ipd. (npr. upravljaljski	Izdelan načrt za vzpostavitev javnega zavoda Rotovž s programsko enoto Mestni kino ter dejavnostjo servisnih dejavnosti za javne zavode in upravljanje	DA

	model za mestni kino v Centru Rotovž...)	s kulturno infrastrukturo (sodelovanje z javnimi zavodi na področju kulture). Izdelan model programskega upravljanja Mestnega kina (sodelovanje z akterji na področju filma)	
4	Dialog z odločevalci v občini in državi za predstavitev položaja kulture in potreb za njen razvoj ter snovanje rešitev	V dogovorih z vlado smo bili ponovno uspešni z dodatnimi sredstvi za programe v širšem interesu (67. člen ZUJIK) in pridobili 130.000 za Narodni dom. Uspešni smo bili pri razpisih MZK za opremo: Narodni dom in Pokrajinski muzej Maribor.	

Ukrep št. 2

Kontinuirana rast sredstev za kulturne programe

Kazalniki

Rast sredstev za programe na področju kulture v proračunu MOM, glede na vsakoletna proračunska gibanja, pri čemer se sredstva tudi v manj ugodnih letih ne bodo zmanjševala.

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Vključitev v pripravo predloga proračuna MOM za leti 2025 in 2026 in zagotavljanje povečanih sredstev za kulturo		DA
2	Potrditev proračunov na Mestnem svetu s predlaganimi višinami sredstev za kulturo (višina in delež povečanja glede na leto 2024?)	Dvig sredstev za % glede na leto 2024	DA
3	Povečati višino sredstev v projektnem razpisu 2025 (specificirati)	Dvig sredstev za 26,96 % glede na leto 2024	DA
4	Povečati višino sredstev v programskem razpisu 2025 (specificirati)	Dvig sredstev za 8,33 % glede na leto 2024	
5	Intervencijska sredstva	10.000 €	Razdeljena
6	Poziv za razdelitev intervencijskih sredstev		DA
7	Povečati višino sredstev za delovanje in programe javnih zavodov (specificirati)		

Ukrep št. 3

Prenovljeni javni razpisi na področju kulture

Kazalniki

Prenovljen projektni razpis; prenovljen programski razpis; delavnice za prijavitelje: najmanj 1/leto; novi prijavitelji: najmanj 1 letno; mladi (neveljavljeni) prijavitelji: najmanj 2 letno; enakomernejša časovna in prostorska razporeditev kulturnih vsebin: letni pregled koledarja dogodkov na kulturnem portalu; spremljanje in evalviranje na osnovi poročil

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Analiza izvedbe projektne razpisa za leto 2025 (ocenjevanje – merila in kriteriji, kakovost obrazložitve v odločbah, razdelitev sredstev, prijavitelji, vsebine)	Narejena analiza za izboljšave javnega razpisa za projekte	DA
2	Izvedba posveta s prijavitelji glede izvedbe razpisa za leto 2025 (upoštevajoč že uveljavljene spremembe in izboljšave)	Izveden posvet (narejen zapisnik)	DA
3	Prenova kriterijev in meril za projektni razpis (posvet, fokusna delavnica, testiranje)	Na podlagi analize razpisa pripravljena nova merila, testiranje z izkušenimi ocenjevalci	DA
4	Priprava razpisa za kulturne projekte, upoštevajoč spremembe za izboljšave	Prenovljen razpis, sodelovanje s programerji za online prijavnico. Prilagoditev prijavnega obrazca novim merilom z dodanimi navodili za prijavitelje.	DA
5	Objava razpisa za kulturne projekte za leto 2026	Objavljen razpis	DA
6	Delavnica za prijavitelje	Izvedena delavnica	DA
7	Priprave na oblikovanje programskega razpisa		/

Ukrep št. 4

Novi javni razpisi za sofinanciranje v kulturi

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	V letu 2025 ni predvidenih aktivnosti		
2	Detektiranje potreb prijaviteljev in prilagoditev razpisov.	/	/

Ukrep št. 5

Seznam infrastrukture za kulturo v MOM

Kazalniki

seznam javne infrastrukture za kulturne dejavnosti; enotna pravila uporabe; število novih vadbenih prostorov v MOM; število novih skladiščnih prostorov v MOM

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
	Pripravljen popis dvoran/prostorov, s katerimi upravljajo KS in MČ, s pogoji uporabe in ceniki	Pripravljeni popis s pogoji uporabe in popisi dvoran/prostorov se bo do konca leta 2025 objavil na https://kultura.maribor.si/seznam-prostorov/	 Objava-s-cenikom-j anuar-2025-podpisa
2.	Poziv javnim zavodom na področju kulture za posredovanje aktualnih podatkov o prostorskih kapacitetah	V decembru 2025 bo poslan dopis vsem JZ, da posredujejo ažurirane podatke.	DA

Ukrep št. 6

Vzpostavitev pogojev za enotno promocijo in načrtovanje oglaševanja znotraj podjetij pod okriljem Javnega holdinga Maribor, Mestne občine Maribor in zavodov v občinski lasti

Kazalniki

Definirani pogoji uporabe in najema; Število obiskovalcev na prireditvah;

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Analiza obstoječih digitalnih in analognih oglasnih prostorov v MOM, vključno z lastništvom in dostopnostjo ter identifikacija razpoložljivih promocijskih orodij in oglasnih prostorov	Načrt izvedbe	DA
2	Identifikacija vseh komunikacijskih kanalov, ki jih uporabljajo podjetja pod okriljem Javnega holdinga Maribor ter zavodi v občinski lasti.	Načrt izvedbe	DA
3	Vzpostavitev sodelovanja z odgovornimi deležniki za promocijo in oglaševanj	Načrt izvedbe	DA
4	Določitev načina najema in uporabe promocijskih prostorov	Definirani pogoji uporabe in najema	DA
5	Vzpostavitev enotnega sistema upravljanja in rezervacij		Vloga za brezplačno uporabo

			oglasnih mest za kulturne ustvarjalce v MO Maribor(Kopiraj) (Stran 1 od 11)
6	Testiranje sistema rezervacij za brezplačno promocijo		Testirano s Katjo Sreš – Kud coda
7	Objava sistema rezervacij za brezplačno promocijo	Število obiskovalcev na prireditvah	

Ukrep št. 7

Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v MOM

Kazalniki

Sprejet Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena v MOM; usklajen finančno ovrednoten načrt investicij in vzdrževanja kulturnih spomenikov; število državnih investicij v MOM; katalog spodbud vzdrževanja kulturnih spomenikov za zasebne lastnike; število vzdrževanih javnih spomenikov in obeležij; izdelan strateški načrt dokumentiranja in arhiviranja javnih spomenikov in obeležij; digitalni arhiv (v nastajanju)

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Uskladitev podrobnosti Odloka UKM in ZVKDS	Sprejet Odlok s 326 KS LP v MOM	DA
2	Nadaljevanje z nameščanjem označevalnih tablic KD v MOM	10 lokacij KS	DA
3	Naročilo 20 novih označevalnih tablic KD	20 komadov	DA

Ukrep št. 8

Povečanje dovoljenih lokacij za grafitiranje

Kazalniki

Število novih lokacij: 5

Sprejeta Strategija o ravnanju z grafiti.

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Povabilo mestnim četrtim in krajevnim skupnostim k pripravi predlogov lokacij	Število predlogov: 0	DA
2	Preoblikovanje strategije grafitiranja na ravni UKM	Strategija je pripravljena in se nahaja v medresorski obravnavi, sledi javna razprava.	DA
3	Povabilo osnovnim šolam k pripravi predlogov lokacij	Število predlogov: 3	DA
4	Ogled in popis možnih lokacij za grafitiranje v MČ in KS	Število identificiranih lokacij: 2	DA
5	Sestanek z MKC o možnostih nadaljnega sodelovanja pri koordiniranju in uresničevanju novih lokacij	Število identificiranih lokacij: dogovor s 3 osnovnimi šolami	
6	Strategija za grafitiranja v obravnavo na MS		

Ukrep št. 9

Sistem za vzpostavitev izvajanja umetniškega deleža pri investicijskih projektih v MOM

Kazalniki

Število novih javno dostopnih umetniških del; število novo odkupljenih umetniških del

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Upoštevanje priporočila o namenjanju deleža vrednosti investicij za umetniški delež	V letu 2025 je bil v sklopu izgradnje Centra Rotovž in nabave opreme, izbran konservator, ki bo obnovil stensko skulpturo za umestitev v center Rotovž	
2	Umestitev stenske skulpture Slavka Tihca v novi kulturni center Rotovž		

Ukrep št. 10

Katalog filmskih lokacij

Kazalniki

Spletni katalog filmskih lokacij;

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Priprava dokumenta - Konceptualna zasnova priprave kataloga filmskih lokacij	Izdelan katalog filmskih lokacij	DA
2	Delovni sestanek		DA
3	Sestanek na SFC s ciljem iskanja sinergij pri promociji Maribora kot filmske destinacije		
4	Sestanek na RAW s ciljem iskanja sinergij pri promociji Maribora kot filmske destinacije		

Ukrep št. 11

Vzpostavitev konzorcija akterjev na področju knjige in knjižnične dejavnosti s ciljem iskanja programskih sinergij in usklajene promocije

Kazalniki

Število prireditev, razstav, dogodkov, projekcij,...

Število obiskovalcev glede na letne programsko poslovne načrte izvajalcev programov

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1.	Vzpostavitev in delovanje fokusne skupine za knjigo	Aktivnosti: - evidentiranje 120+ literarnih akterjev v MOM z namenom povezovanja (tudi eventualno v obliki manjšega konzorcija partnerskih organizacij) - organizacija uvodnega srečanja 9. junija 2025 z dogovorom za sestajanje enkrat do štirikrat letno pod okriljem fokusne skupine "knjiga" - osnovanje mailing liste fokusne skupine "knjiga" za obveščanje zainteresiranih 36 literarnih akterjev - preverjanje interesa le-teh po sodelovanju v obliki konzorcija - oblikovanje skupnega delovnega koledarja literarnih prireditev v MOM	DA

		za usklajevanje terminov in lokacij med producenti	
2.	Stedenje in preučitev možnosti prijave na novi razpis za pridobitev naziva World book Capital		

Ukrep št. 12

Izgradnja in delovanje novega centra Rotovž

Kazalniki

Število prireditev, razstav, dogodkov, projekcij,...

Število obiskovalcev glede na letne programsko poslovne načrte izvajalcev programov

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Priprava upravljalškega modela za mestni kino v sodelovanju z Konzorcijem za film	Upravljalški model za mestni kino	DA
2	Načrtovanje upravljalškega modela za Center Rotovž	Izdelan načrt vzpostavitve Rotovža	DA
3	Izvajanje javnih posvetov na temo razvoja Centra in posameznih dejavnosti ter sodelovanja med uporabniki	Izdelane podlage, predlogi za programske načrte Centra Izveden 1 javni posvet na temo Rotovž (UGM)	

Ukrep št. 13

Razvoj podpornega okolja za kulturno-umetnostno vzgojo

Kazalniki

Število vključenih otrok in mladih; število vključenih kulturnih in drugih (vzgojnoizobraževalnih, zdravstvenih, socialno varstvenih itd.) organizacij; število izvedenih kakovostnih partnerskih projektov; število dokumentiranih primerov dobrih praks; število delovnih srečanj (producentov); število strokovnih usposabljanj (strokovnih delavcev).

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	V letu 2025 je bilo področje KUV ponovno dodano v JPR-KUL-2025.	3 odobreni projekti v sofinanciranje v letu 2025	3 projekti

2	V JPRJI-KUL-24-26 se KUV spodbuja kot prečno področje.		
3	Sofinanciranje Kulturnega dnevnika	Izvedba programa kulturni dnevnik (Narodni dom)	DA
4	Sodelovanje JZ na javnem razpisu MzK za vzpostavitev regijske točke za KUV	Regijska KUV točka v Mariboru (uspešna prijava UGM)	DA

Ukrep št. 14

Sistemska podpora KKS

Kazalniki

strategija razvoja KKS; aktivni podporni deležniki področja KKS: najmanj 3; redne podporne dejavnosti (delavnice, svetovanja): najmanj 3 letno; vključeni deležniki v lokalni mreži KKS: najmanj 20; sodelovalni projekti (z lokalno skupnostjo, organizacijami in podjetji): najmanj 3 letno

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Spremljanje načrtovanja in izvajanja kohezijske politike v podravski regiji. Sodelovanje z RRA Podravje glede načrtovane prenove prostorov bivše kaznilnice in vključevanje KKS (prostor, programi)	/	/
2	Posvet z deležniki na področju KKS glede razvoja in umeščanja v novo infrastrukturo	/	/

Ukrep št. 15

Nagrajevanje najboljših ustvarjalcev, promocija nagrajencev in ustvarjalnosti

Kazalniki

Število predlogov

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
	Imenovanje komisije (Glazer)	Imenovana nova komisija in predsednik (izveden javni poziv)	DA
	Izbor in podelitev Glazerjeve nagrade	Nagrade za leto 2025 so bile podeljene	DA

Ukrep št. 16

Pričetek procesa vzpostavitve skupnostnih prostorov za kulturne programe zunaj mestnega jedra

Kazalniki

dogodki in prireditve JZ in drugih kulturnih producentov v različnih delih mesta: najmanj 1 letno vsak JZ; dogodki in prireditve JZ na prostem: najmanj 1 letno vsak JZ; prilagoditve za ranljive družbene skupine: najmanj 1 letno vsak JZ; uspešna prijava/vključitev v EU projekt: najmanj 1 v obdobju; projektna partnerstva med JZ, NVO in samozaposlenimi v kulturi: najmanj 3 v obdobju

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Uskladitev strategij o širjenju kulturnih programov v MČ in KS s Služba za MČ in KS	Vzpostavljene področne skupine V izsek <i>Strategije razvoja mestnih četrti in krajevnih skupnosti MO Maribor</i> , Službe za MČ in KS (še ni sprejeta), ki se nanaša na prostorske pogoje za njihovo delovanje je bil vključeno, kar se nanaša na kulturne in mladinske programe, ki bi jih potencialno lahko izvajali v prostorih MČ in KS	
2	JZ, NVO podano v izhodiščih, da v svojih planih izvajajo sodelovanje z medgeneracijskimi centri ter krajevnimi skupnostmi in mestnimi četrtmi	UKM pripravi vsako leto izhodišča za pripravo letnih programov v katerih sugeriramo sodelovanje z MČ in KS in medgeneracijskim centri. Mariborska knjižnica ima svoje enote v vseh MČ in KS in ti prostori imajo skupnostno naravo in se v njih dogaja druženje s prebivalci.	DA
3	Povabilo MČ in KS k pripravi predlogov lokacij in pripravi popisa opreme	Število predlogov	
4	Srečanje UKM s predstavniki MČ, KS, JZ in NVO, povabilo k aktivnemu povezovanju in načinu skupnega načina promocije	Skupen načrt povezovanja, promocije za 2026	

Ukrep št. 17

Spremljanje in vrednotenje izvajanja Lokalnega programa za kulturo v MOM 2024–2027

Kazalniki

Število izvedenih ukrepov LPK 2024–2027; število javno objavljenih poročil spremljanja in vrednotenja uresničevanja ukrepov

Zap. št.	Aktivnost	Kazalnik	Izvedeno
1	Organizacija in izvedba uvodnih srečanj s kulturnimi deležniki za posamezno vsebinsko področje	Vzpostavljene področne skupine	DA
2	Izbor predstavnikov vsebinskih področij za evalvacijsko skupino	Izbrani predstavniki	DA
3	Priprava osnutka evalvacijskega načrta EPK	Osnutek načrta	DA
4	Imenovanje evalvacijske skupine za LPK	Vzpostavljena in delujoča skupina	DA
5	Prvo srečanje evalvacijske skupine	Zapisnik	DA
6	Dopolnitev in potrditev evalvacijskega načrta		DA
7	Srečanja deležnikov po vsebinskih področjih /neodvisno od UKM	Nekatere skupine so se srečale in UKM posredovale predloge	DA
8	Izvajanje evalvacijske raziskave (fokusne skupine, ankete, intervjuji) in priprava vprašalnikov, organizacija srečanj...		/
9	Analiza podatkov in priprava poročila	UKM pripravil poročilo o izvedenih aktivnostih za katere je pristojen	DA
14	Priprava zapisnikov in poročil o izvajanju aktivnosti ter seznanitev udeležencev in zainteresirane javnosti		
15	Predstavitev letnega evalvacijskega poročila mestnim svetnikom in zainteresirani javnosti (spletna stran MOM)		

Ugotovitve in priporočila vsebinskih fokusnih skupin

Na **področju intermedijskih umetnosti** so zaznane naslednje aktivnosti:

- kontinuirani dialog z avtorji in institucijami, producenti in umetniki intermedijske umetnosti v Mariboru
- intermedijske produkcije v mestu ni prav veliko in s tem tudi ni prav veliko razvijanja ter produkcije intermedijskega/interdisciplinarnega znanja. Tradicionalni festivalski instituciji (Kliblix, Mfru) obstajata znotraj javnega zavoda in kulturno izobraževalnega društva in vse leto delujeta bolj kot predstavitvena in logistična podpora in nista posvečeni, skoncentrirani na raziskovalno – produkcijske zgodbe lokalne intermedijske umetnosti
- avtorji morajo v luči preživetja iskati podporo (v obliki financ, institucij, znanja, strokovnosti, razpisov in izkušenj ter tehnologije) bolj ali manj izven Maribora
- problem pomanjkanja sredstev in podpore za delovanje in razvoj področja je prisoten in naslavljan že dalj časa
- konkretno se je pričel razvijati in sestavljati seznam potencialne tehnologije, ki bi jo lahko umetniki, avtorji in raziskovalci uporabljali, si jo delili, izposojali.

Deležniki na področju intermedijske umetnosti zaznavajo premalo resnega zavedanja in tudi poznavanja, informiranosti o obstoječih procesih in ukrepih za vzpostavljanje in koncipiranje novih mestnih lokacij, novih institucij ter o delovanju že vzpostavljenih sistemih na področju kulture. Okolje in strokovni krogi ter zainteresirana javnost - publika o tem vedo premalo, kar gre pripisati pomanjkanju odprtosti, širine in transparentnosti določenih procesov. Škoda je, da se ne uporabi vseh potencialnih človeških virov pri delovanju tako pomembnega temelja našega mesta kot je kultura ter se sprašujejo ali gre pri tem za del taktik in strategij naših družbenih pogodb – lokalnega dogajanja ali pa je to nepisana kultura in način dela, življenja naše skupnosti.

Pozdravili so spodbujanje medsebojnega sodelovanja za pripravo predlogov in odzivov za izboljšave na področju kulturne politike s strani UKM in hkrati obžalujejo, da v letu 2025 ni uspelo zagotoviti sistema kvalitativnega merjenja učinkov ukrepov in aktivnosti LPK, vključno z kvalitativnim merjenjem kakovosti kulturne ponudbe oz. ugotavljanja zadovoljstva uporabnikov. Je pa k temu potrebno pristopiti strokovno saj so sicer lahko takšne meritve zavajajoče in ne bodo izražale dejanske slike stanja terena. Za celostno obravnavo je potrebno poleg zbiranja podatkov zagotoviti strokovno analizo le-teh, da bi prišli do poskusa interpretacije ali celo do kakršnihkoli novih konceptov, idej, možnosti razvoja.

Med ukrepi LPK pogrešajo tudi kaj o sodobnem povezovanju znanosti, umetnosti, izobraževanja in industrije, gospodarstva kot potreb in temeljev interdisciplinarnosti v luči inovativnosti oziroma razvijanja »temeljnih vrednot in družbenih transformativnih sil«.

Seznami filmskih lokacij in popis sten za grafitiranje bi morali biti vzpostavljeni že desetletja nazaj in bi se sedaj ukvarjali z novostmi kot npr. kaj je laboratorijsko progresivnega, napredno strokovnega in inovativno razvijajočega.

Poudarjajo, da je »kultura umetnosti« samo ena izmed mnogih kultur, subkultur, odnosov, sobivanja in celotnega delovanja v naši družbi in je potrebno razumeti kulturo za trajnostno prihodnost.

Pogrešajo dostopnost, spodbudo, most in resen voden dialog v smeri do marginalnih, zapostavljenih, robnih družbenih skupin in resničen angažma v oblikovanju sklepov in ukrepov, tudi v dokumentih kulturne politike. Potrebni je več natančnih taktik, več inovativnih in

vizionarskih akcijskih načrtov in ukrepov ter še več odprtega dialoga, več komunikacije v luči odprtosti in dostopnosti vsem deležnikom mestne kulture umetnosti in ustvarjanja.

Deležniki na področju **vizualne umetnosti** izpostavljajo naslednje ugotovitve:

- Pomanjkanje strateškega načrta: Ni pripravljene Prioritetne liste potreb in ciljev, ki bi usmerjala UKM pri oblikovanju akcijskega načrta LPK.
- Neustrezna vključenost: LPK ne vključuje zadostno in ustrezno občinskih organov (npr. Komisije za intervencije v javnem prostoru, Odbora za kulturo) v izvajanje in evalvacijo.
- Omejen pomen v LPK: Likovna umetnost v javnem prostoru je v LPK skoraj nično izpostavljena.
- Centralizacija sredstev: Opazna je izrazita centralizacija sredstev s strani Ministrstva za kulturo (MK), ki ne upošteva potreb Maribora kot mejnega mesta.
- Nepravično financiranje: Slabo financiranje Maribora v primerjavi z Ljubljano (predlagana je primerjava porabe na prebivalca) in neenakopravna delitev kohezijskih sredstev.
- Problemi prostorov NVO: MK ne financira prostorov neprofitnih organizacij, kar ustvarja težave z izpadom prostorov in neodzivnostjo ministrstva.
- Zapostavljenost UJP: Umetnost v javnem prostoru ni ustrezno naslovljena in negovana.
- Forma viva: Pomanjkanje volje in prevzemanja odgovornosti s strani MOM za ohranjanje obstoječe Forma vive, ki je vpisana v Novi register spomenikov.
- Kakovost izvedbe: Dekoracija in okrasitev mesta je povprečna, nekatere nove izvedbe (npr. Pot poljubov) so ocenjene kot slabe.
- Neurejena plakatna mesta: Plakatna mesta za kulturne vsebine so prazna, ali pa imajo zastarele plakate, manjka urejen sistem oddaje.
- Nezadostna vidnost: Ni urejenega in pravičnega sistema za oglaševanje kulturnih vsebin (npr. na avtobusih). Koraki za to so sedaj v teku.
- Pomanjkanje komunikacijske platforme: Skupina je ugotovila potrebo po vzpostavitvi kontinuiranega komunikacijskega kanala (npr. Google Drive).

Prioriteta (Kje je problem?)	Priporočilo (Kaj storiti?)
Pomanjkanje strateške osnove	Priprava Prioritetne Liste potreb in ciljev s strani MOM v sodelovanju s FSVU, ki bo podpora akcijskemu načrtu UKM.
Financiranje in centralizacija	UKM oz MOM naj aktivneje zagovorja in se intenzivneje pogajanja z z ministrstvi za pridobitev sredstev on osnovi statusa obmejnega mesta in zahodne kohezije tudi izven infrastrukturnih projektov.
Nevključevanje MK	Priprava Odprtega pisma javnosti in MK, ki bo izpostavilo stanje vizualnih umetnosti in neenakopravno financiranje Maribora.
Umetnost v javnem prostoru	Vzpostavitev akcijskega načrta za vpeljevanje in izvedbo umetnosti v javnem prostoru, ki je v tej strategiji neobstoječa (javne plastike, dediščina, murali).
Forma viva	Prevzem odgovornosti MOM za ohranjanje obstoječe Forma vive in priprava pobude za njeno vzdrževanje in oživitev.

Promocija in vidnost	Vzpostavitev pravičnega sistema za oglaševanje kulturnih vsebin - predvsem urejanje plakatnih mest (preveritev odloka Snage).
Izobraževanje mladih	Organizacija delavnice za mlade ustvarjalce za uspešne prijave na razpise Ministrstva za kulturo.
Komunikacija znotraj skupine	Vzpostavitev kontinuiranega komunikacijskega kanala za sprotno izmenjavo predlogov in komentarjev (Google Drive).

Na področju **filma in avdiovizualnih umetnosti** so se nadaljevale aktivnosti, v katerih sodelujejo tudi deležniki s tega področja, za vzpostavitev mestnega kina v nastajajoči Mestni hiši kulture Rotovž. Fokusna skupina je pripravila nov predlog programa Mestnega kina.

Na področju izvajanja javnih razpisov opozarjajo, da je v okviru projektnega razpisa na področju avdiovizualne umetnosti potrebno ločevati med financiranjem filmskih festivalov in filmske produkcije ter postprodukcije, saj gre za zelo različna področja z različnimi strokovnimi profili in različnimi finančnimi, produkcijskimi in drugimi specifikami. Ob tem opozarja tudi na dejstvo, da je v okviru podpore festivalom potrebno razmišljati o tem, da so finančno zelo zahtevni, da veliko denarja usmerjajo tudi v gospodarske dejavnosti mesta (nastanitve, restavracije...) in da se jih ne more ocenjevati na podlagi izvirnosti, saj gre za kontinuirane za mesto pomembne vsebine. V okviru filmske produkcije je potrebno posebno pozornost nameniti tistim produkcijam, ki vključujejo mariborske ustvarjalke_ce in Maribor kot filmsko lokacijo, manj pozornosti pa na to, da ali je zgodba pomembna za Maribor.

Na projektni razpis objavljenem v letu 2025 skupina podaja sledeče komentarje:

- pozdravljajo natančnejše kriterije z opredelitvijo točk
- včasih projekti/festivali/dogodki potrebujejo tudi ponovitve, da se razvijejo in zrastejo, zato je lahko kriterij izvirnosti v odnosu do pomena projekta za mesto neprimeren
- kakovosti izvedbe - točka prostor in večanje dostopnosti lahko povzroči zadrego, saj izven centra največkrat ni primerne infrastrukture, najem le te pa lahko močno podraži stroške izvedbe
- pozdravljajo vključitev nefinančnega deleža v finančni in s tem predstavitev realne ocene projekta ter pregled dodatnega angažmaja, ki ga producenti vložijo
- predlagajo premislek o številu točk pri kriteriju mednarodno sodelovanje, saj so morda nekatere vsebine zelo pomembne za lokalno okolje, občinstvo in ustvarjalke_ce, ne pa toliko za mednarodno okolje
- izven projektnega ali programskega razpisa bi bilo dobro razmisliti o mehanizmi dodatne podpore/sofinanciranja projektov (npr. skladi), ki so že prejeli sredstva s strani države ali EU in bi koristila za zaprtje finančne konstrukcije.

Na področju **kulturno umetnostne vzgoje** (KUV) so deležniki oblikovali naslednje ugotovitve in predloge:

Nujna je povezava s KUV koordinatorji in zainteresiranimi učitelji na šolah, na čem bodo delali vsi člani fokusne skupine do tretjega sestanka. Kulturni bazar je ob prošnji za posredovanje kontaktov to opcijo zavrnil zaradi varovanja podatkov, bodo pa posredovali predloge in vabila skupine ali organizacij šolskim koordinatorjem. Prav tako bo vzpostavljena povezava z VIZ

uradom na MOM, vodja urada bo vabljen tudi na tretji sestanek. Enako velja za ZRSŠ. V sodelovanju s šolami bo ugotovljen tudi katalog Obveznih izbirnih predmetov, ki imajo največji potencial povezovanja.

Fokus skupine v vsakem primeru ostaja na tretji triadi in srednjih šolah. Člani fokusne skupine bodo razvijali in raziskovali vsebine preko obstoječih načrtov, projektov, programov. Prav tako se bo oblikoval osnutek Programa KUV za učitelje ter z ministrstvom za šolstvo poskušalo dogovoriti za način pridobivanja točk za napredovanje učiteljev iz naslova KUV vsebin, ki so načrtovane.

Pri KUV je glede predlogov včasih težava prečnost po vsebinah, marsikateri predlog je bolj rešljiv in bo reševan na fokusnih vsebinskih področjih (knjiga, film ...). Člani skupine bodo določene cilje in potrebe naslavljali preko drugih skupin in nato bomo ugotavljali katere vsebine so smiselno nagovarjane v sklopu katerih fokusnih skupin. O poteku tega se poroča na tretjem sestanku.

V skupino bodo vabljeni še muzeji, knjižnica, ZPM in pred tretjim sestankom dodatno predlagane organizacije.

S strani Ministrstva za kulturo je v letu 2025 objavljen velik sveženj razpisov, ki se dotikajo KUV (KPOK, KUF, REG_KUV ... januarja sledi še en pomemben, prav tako je zunaj sveženj razpisov po vsebinskih sklopih, ki bodo pomemben gradnik KUV mozaika). Vsi člani se bodo na razpise smiselno prijavljali in v sklopu teh mrežili.

V letu 2025 je Umetnostna galerija Maribor kot partner v projektu postala regijski koordinator na področju KUV za vzhodno Slovenijo.

Narodni dom je v letu 2025 nadaljeval izvajanje programa Kulturni dnevni z vrsto kakovostnih dogodkov pri katerih sodeluje z mariborskimi kulturnimi javnimi zavodi in nevladnimi organizacijami ter kulturnimi delavci_kami.

Deležniki na področju **glasbenih umetnosti** ugotavljajo pomanjkanje trajnega in strukturiranega dialoga z deležniki na področju glasbe. Trenutno ni vzpostavljenega celovitega pregleda, kdo vse deluje na področju glasbe, kar bistveno otežuje sodelovanje, načrtovanje in razvoj.

Kot možna rešitev predlagajo popis vseh deležnikov (javni zavodi, NVO, samozaposleni v kulturi, vzgojno-izobraževalne ustanove, glasbeniki ...) in organizacijo tematskih posvetov v organizaciji MO Maribor. Ti posveti ne bi smeli biti zgolj predstavitve razpisov, temveč prostor za:

- medsebojno spoznavanje deležnikov,
- predstavitev dobrih praks,
- razpravo o razvojnih potrebah posameznega področja.

Na področju financiranja kulture in v ta namen določenih proračunskih sredstev ugotavljajo, da še vedno ni uravnoteženega in skladnega razvoja vseh deležnikov v kulturi, saj pregled razdeljenih proračunskih sredstev kaže na izrazita nesorazmerja, pri čemer proračun MO Maribor za področje kulture ocenjujejo kot prenizek. Nadalje ocenjujejo, da se MO Maribor v praksi pretežno ukvarja z javnimi zavodi, nevladne organizacije in društva pa ostajajo na obrobju.

Potrebno bi bilo vzpostaviti druge mehanizme podpore za stabilne, dolgoročne programe. MOM bi moral prevzeti tudi bolj aktivno zagovorniško vlogo v odnosu do ministrstva – sredstva MK so trenutno izrazito centralizirana.

Na področju infrastrukture izpostavljajo več pomanjkljivosti. Med konkretnimi, a simbolno pomembnimi težavami je tudi nezmožnost upravljanja stožcev za peš cono na daljavo.

Problem predstavlja pomanjkanje produkcijskih prostorov za manjše, ljubiteljske, neinstitucionalne kulturne in ustvarjalne dejavnosti, zlasti izven mestnega središča.

Kulturne dejavnosti bi morale biti stalno prisotne med ljudmi in dostopne v lokalnih skupnostih, ne pa omejene pretežno na center mesta. Odpirajo se tudi vprašanja potencialne rabe obstoječih objektov, kot so nekdanja kaznilnica in potreba po skladiščnih prostorih.

Na področju digitalne preobrazbe se stanje ocenjuje kot nezadostno. Kljub deklarativnim ciljem prihaja do vsakodnevnih težav, kot je pridobivanje računov v elektronski obliki od javnih zavodov, ki kljub zahtevam še vedno pošiljajo tudi papirno dokumentacijo. To povzroča dodatno administrativno breme in kaže na odpor do dejanske digitalizacije procesov.

Programi za mlade so ocenjeni kot pomanjkljivi, tako po obsegu kot po vidnosti. Premalo se jih vidi in premalo sliši, kar zmanjšuje njihov učinek in privlačnost.

Izpostavljena je tudi želja po:

- spodbujanju redne in trajne klubske scene,
- sistemski obravnavi stroškov SAZAS/IPF,
- rednih obiskih dogodkov s strani predstavnikov MOM, kar bi okrepilo zaupanje in razumevanje terena.

Pozivajo, da se v akcijskih načrtih za LPK opredeli:

- katerim ciljem se bo dalo prednost in kdaj,
- kako in v kakšnih fazah se bodo cilji realizirali,
- kaj se zgodi, če LPK ni realiziran,
- kdo je za to odgovoren in kje je politična moč za ukrepanje.

Poudarjena je potreba po posebnih akcijskih načrtih za vsako področje kulture ter po večji transparentnosti in odgovornosti pri izvajanju sprejetih strateških dokumentov.

Deležniki na področju **knjige** izpostavljajo bojazen za leto 2027/28, če proračuna občine ne bosta sprejeta pravočasno, saj to neizogibno pomeni zadržanje izdajanje odločb prijaviteljem na razpisih, zamude pri izplačilih razpisnih sredstev, kopičenje kulturne ponudbe v visoki sezoni in nerazpršenost ponudbe po mestu ter dodatno negotovost prekarnih kulturnih delavcev.

Ugotavljajo, da imajo mestne četrti izrazito raznolike značaje. Ponekod so izjemno kulturno aktivni, npr. MČ Studenci z gledališčem. Veliko potrebo vidijo po uličnih mladinskih delavcih, še posebej na področju dela s priseljenci iz nekdanjih jugoslovanskih držav ter Ukrajine na območjih MČ Pobrežje, Tabor in Tezno, ki bi pomagali vzpostavljati skupnostne aktivnosti.

Urad za kulturo in mladino bo v začetku leta 2026 pripravil akcijski načrt za leto 2026, smiselno bodo implementirani predlogi deležnikov in članovčasne strokovne komisije. Za nadaljnjo evalvacijo LPK bomo izdelali metodologijo za kvalitativno merjenje uspešnosti izvajanja ukrepov in doseganja ciljev LPK.

V Uradu za kulturo in mladino menimo, da so rezultati dosedanjega izvajanja dobra popotnica k nadaljnjemu uresničevanju **Vizije Mestne občine Maribor - postati kulturno središče regije in biti mesto, prepoznavno po svoji bogati kulturni dediščini in kakovostni umetniški ustvarjalnosti ter raznoliki kulturni ponudbi. Mesto, ki bo domačim in gostujočim umetnikom in umetnicam**

omogočalo razvoj in svobodno umetniško ustvarjanje, javnim in zasebnim kulturnim producentom pa dobre pogoje za delovanje in produkcijo, katerih del je tudi sodobna kulturna infrastruktura. Kultura bo zaznamovala življenje in razvoj mesta, v katerem bo tesno povezana s prebivalci in prebivalkami in mestom kot celoto. Vizijo bomo uresničevali z vključenostjo vseh deležnikov.

Evalvacijsko poročilo je na podlagi prispevkov članov_ic začasne strokovne komisije za spremljanje in evalviranje LPK pripravil Urad za kulturo in mladino, zanj Bojan Golčar.

V Mariboru 8. 1. 2026